

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

Predmet br: MICT-23-129-Misc.1

Datum: 20. novembar 2025.

Original: engleski

PRESEDNICA MEHANIZMA

Rešava: sudija Graciela Gatti Santana

Sekretar: g. Abubacarr M. Tambaou

Datum: 20. novembar 2025.

**U PREDMETU PROTIV VOJISLAVA ŠEŠELJA, MILJANA
DAMJANOVIĆA, MIROLJUBA IGNJATOVIĆA, LJILJANE
MIHAJLOVIĆ I OGNJENA MIHAJLOVIĆA**

JAVNA REDIGOVANA VERZIJA

SEDMI IZVEŠTAJ POSMATRAČA

Posmatrač

gđa Dagmara Albrecht

I. UVOD

1. Dana 22. aprila 2025, sekretar Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: Mehanizam) imenovao me je za posmatrača¹ radi praćenja i izveštavanja o napretku u postupku za nepoštovanje suda protiv g. Vojislava Šešelja, g. Miljana Damjanovića, g. Miroljuba Ignjatovića, gđe Ljiljane Mihajlović i g. Ognjena Mihajlovića (dalje u tekstu: Optuženi), koji je sudija pojedinac prosledio Republici Srbiji (dalje u tekstu: Srbija) na osnovu članova 1(4), 6(2) i 6(4) Statuta Mehanizma i pravila 14 Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma.²
2. Ovaj sedmi izveštaj posmatrača, koji s poštovanjem podnosim predsednici posredstvom sekretara u skladu s važećim Referentnim okvirom,³ obuhvata period od 17. septembra do 20. novembra 2025.

II. ISTORIJAT POSTUPKA

3. U prvom izveštaju posmatrača naveden je relevantni istorijat postupka u ovom predmetu, od podizanja optužnice protiv Optuženih, preko prosleđivanja predmeta Srbiji, sve do 20. novembra 2024.⁴
4. Naredna četiri izveštaja posmatrača pokrivala su relevantnu proceduru i aktivnosti u vezi s praćenjem za period od 20. novembra 2024. do 14. jula 2025.⁵
5. Šesti izveštaj posmatrača pokriva period od 15. jula do 16. septembra 2025.⁶

¹ U predmetu protiv Vojislava Šešelja, Miljana Damjanovića, Miroljuba Ignjatovića, Ljiljane Mihajlović i Ognjena Mihajlovića, predmet br. MICT-23-129-I, Nalog o imenovanju posmatrača, javno, 22. april 2025. (dalje u tekstu: Nalog o imenovanju).

² Tužilac protiv Vojislava Šešelja, Miljana Damjanovića, Miroljuba Ignjatovića, Ljiljane Mihajlović i Ognjena Mihajlovića, predmet br. MICT-23-129-I (dalje u tekstu: Šešelj i drugi), Odluka o prosleđivanju predmeta Republici Srbiji, javno, 29. februar 2024.

³ Razmenom memoranduma između sekretara i predsednice, zaključenom 4. oktobra 2024, postignuta je saglasnost u vezi s Referentnim okvirom, koji je dalje izmenjen i dopunjen 15. januara 2025, i u kojem se predviđa dostavljanje izveštaja svaka dva meseca do početka postupka, ukoliko neki važan događaj ne bude zahtevao podnošenje izveštaja ranije.

⁴ U predmetu protiv Vojislava Šešelja, Miljana Damjanovića, Miroljuba Ignjatovića, Ljiljane Mihajlović i Ognjena Mihajlovića, predmet br. MICT-23-129-Misc.1, Prvi izveštaj posmatrača, poverljivo, 20. novembar 2024, javna redigovana verzija zavedena 4. marta 2025. (dalje u tekstu: Prvi izveštaj posmatrača).

⁵ U predmetu protiv Vojislava Šešelja, Miljana Damjanovića, Miroljuba Ignjatovića, Ljiljane Mihajlović i Ognjena Mihajlovića, predmet br. MICT-23-129-Misc.1, Drugi izveštaj posmatrača, poverljivo, 20. decembar 2024, javna redigovana verzija zavedena 4. marta 2025, pokriva period od 20. novembra do 20. decembra 2024; Treći izveštaj posmatrača, poverljivo, 20. februar 2025, javna redigovana verzija zavedena 12. marta 2025, pokriva period od 20. decembra 2024. do 20. februara 2025; Četvrti izveštaj posmatrača, javno, 16. maj 2025, zaveden 21. maja 2025, pokriva period od 22. aprila do 16. maja 2025. (dalje u tekstu: Četvrti izveštaj posmatrača); Peti izveštaj posmatrača, poverljivo, 14. juli 2025, javna redigovana verzija zavedena 16. jula 2025, pokriva period od 17. maja do 14. jula 2025.

III. IZVEŠTAJ

6. Dana 7. oktobra 2025, uputila sam *e-mail* poruku Ambasadi Republike Srbije u Kraljevini Holandiji (dalje u tekstu: Ambasada), nadovezujući se na moj raniji zahtev da mi se omogući komunikacija s osobom za kontakt iz Ministarstva pravde Srbije (dalje u tekstu: Ministarstvo pravde) u vezi s predmetom *Šešelj i drugi*.⁷ Obavestila sam Ambasadu o nameri da obavim posetu Beogradu u svojstvu posmatrača. Takođe sam obavestila Ambasadu da ću biti u direktnom kontaktu s vlastima Srbije u Beogradu, i da zvanično obaveštenje od Sekretarijata Mehanizma sledi. Nisam primila nikakav odgovor na moju *e-mail* poruku.
7. Dana 10. oktobra 2025, poslala sam *e-mail* poruku Javnom tužilaštvu za ratne zločine (dalje u tekstu: Tužilaštvo Srbije), kojom ih obaveštavam o planiranim datumima moje sledeće posmatračke misije u Beogradu i tražim da mi se omogući prilika da se sastanem s predstavnikom Tužilaštva Srbije kako bih se predstavila i razgovarala o statusu predmeta *Šešelj i drugi*. Poslala sam slične poruke Višem sudu u Beogradu (dalje u tekstu: Viši sud) i Ministarstvu pravde.
8. Istog dana, primila sam *e-mail* poruku [REDIGOVANO], šefa Grupe za saradnju s Mehanizmom u Ministarstvu pravde, koja je potvrdila da će moj zahtev biti prenet pomoćniku ministra u Sektoru za međunarodnu saradnju i strateško planiranje.
9. Narednih nedelja, nastavila sam da ponavljam svoje zahteve za sastanke putem direktnih komunikacija s Tužilaštvom Srbije, Ministarstvom pravde i Višim sudom.⁸
10. Dana 27. oktobra 2025, Sekretarijat Mehanizma dostavio je *note verbale* Ambasadi, tražeći pomoć da se srpskim vlastima zvanično prenesu detalji u vezi s predstojećom misijom i omogući zakazivanje sastanaka.
11. Dana 28. oktobra 2025, predstavnik Višeg suda odgovorio je na moje zahteve i sastanak je zakazan za 19. novembar 2025.
12. Nastavila sam da se raspitujem u vezi s mojim zahtevima za sastanke sa sagovornicima u Srbiji, i na kraju sam uspeła da potvrdim sastanak u Ministarstvu pravde.⁹

⁶ Šesti izveštaj posmatrača, poverljivo, 16. septembar 2025, javna redigovana verzija zavedena 17. septembra 2025. (dalje u tekstu: Šesti izveštaj posmatrača).

⁷ V. Šesti izveštaj posmatrača, par. 11.

⁸ Konkretno, Ministarstvo pravde Srbije sam kontaktirala 20. oktobra 2025. Tužilaštvo Srbije i Viši sud sam ponovo kontaktirala putem *e-mail* poruke 22. oktobra 2025.

13. Dok sam bila na putu za Beograd 17. novembra 2025, kontaktiralo me je Tužilaštvo Srbije i zakazali smo sastanak za sledeći dan.
14. Dana 18. novembra 2025, u Tužilaštvu Srbije primili su me javni tužioci, [REDIGOVANO] i [REDIGOVANO] (dalje u tekstu: Tužioci).¹⁰ Potvrđeno mi je da je mandat [REDIGOVANO] kao vršioca dužnosti glavnog tužioca u Tužilaštvu Srbije istekao 15. maja 2025. Imenovanje novog glavnog tužioca Tužilaštva Srbije još nije finalizovano. Prema objašnjenju tužilaca, ovo je donekle uticalo na operativni kapacitet Tužilaštva Srbije i isto tako dovelo do kašnjenja njihovih odgovora na moje zahteve za ažurirane informacije i sastanke, zbog čega su izrazili žaljenje.
15. U vezi s trenutnim statusom predmeta *Šešelj i drugi*, obavještena sam da je Tužilaštvo Srbije tražilo preliminarno mišljenje od Ministarstva pravde¹¹ o tome da li su ispunjeni preduslovi propisani članom 7, podstav (4) i (5) Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima – odnosno, da li se stvar ne odnosi na političko krivično delo ili da li bi vođenje postupka ugrozilo suverenitet, bezbednost, javni poredak ili druge interese od suštinskog značaja za Republiku Srbiju. Zahtev je dostavljen 10. februara 2025. i još uvek je na rešavanju u Ministarstvu pravde, čije će mišljenje odlučiti dalji tok postupaka. Tužioci su izjavili da će Tužilaštvo Srbije biti u mogućnosti da nastavi rad na predmetu *Šešelj i drugi* samo ako Ministarstvo pravde odluči da su preduslovi iz gorepomenutog člana ispunjeni. Dalji rad na ovom predmetu će biti isključen ukoliko mišljenje Ministarstva pravde bude negativno.
16. Dok čeka odgovor Ministarstva pravde, tim kojeg je bivši vršilac dužnosti glavnog tužioca ranije formirao u okviru Tužilaštva Srbije nastavio je da pregledava materijale u predmetu *Šešelj i drugi* i da procenjuje pravna pitanja u vezi s postupkom prema optužnici koju je podneo Mehanizam.¹² Tužilac [REDIGOVANO] je takođe član ovog tima.
17. [REDIGOVANO]

⁹ Kontaktirala sam Ministarstvo pravde i Tužilaštvo Srbije direktno 7, odnosno 10. novembra 2025. Dana 12. novembra, Ministarstvo pravde pozitivno je odgovorilo na moj zahtev za sastanak.

¹⁰ Da bi se olakšala komunikacija, tokom svih mojih sastanaka u Beogradu, bila sam u pratnji prevodioca za bosanski/hrvatski/srpski-engleski koga je angažovao Mehanizam.

¹¹ U tom pogledu, pomenut je član 4 Zakona o saradnji Srbije i Crne Gore s Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: MKSJ).

¹² V. Četvrti izveštaj posmatrača, par. 9.

18. Dana 19. novembra 2025, sastala sam se s [REDIGOVANO], pomoćnikom ministra, Sektor za međunarodnu saradnju i strateško planiranje, u Ministarstvu pravde. [REDIGOVANO], šef Grupe za saradnju s Mehanizmom u okviru Ministarstva pravde, takođe je bila prisutna. Pozivajući se na informacije koje sam dan ranije dobila od Tužilaštva Srbije, pitala sam za status predmeta *Šešelj i drugi* i predstojećeg preliminarog mišljenja Ministarstva pravde. [REDIGOVANO] je objasnio da je Ministarstvo pravde centralni autoritet za sve zahteve za uzajamnu ili međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima. Ono takođe služi kao posrednik za komunikacije između Mehanizma i srpskog pravosuđa. [REDIGOVANO] je dalje pojasnio da, što se tiče člana 7 Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, samo dva od preduslova navedenih u ovoj odredbi potpadaju pod nadležnost Ministarstva pravde. Nadležni sudski organ ili sud će utvrditi da li su ispunjeni ostali preduslovi navedeni u ovoj odredbi. Ako sudski organ zaključi da ovi preduslovi nisu ispunjeni, neće biti potrebno da Ministarstvo pravde da svoje mišljenje u vezi s preostala dva preduslova. U ovom trenutku, od Ministarstva pravde nije traženo mišljenje u vezi s predmetom *Šešelj i drugi*. Ponovila sam da je stvar, na osnovu informacija primljenih od Tužilaštva Srbije, prosleđena Ministarstvu pravde na mišljenje u februaru ove godine. [REDIGOVANO] me je uverio da će dalje istražiti ovo pitanje i da će me shodno tome obavestiti.
19. Istog dana, 19. novembra 2025, u Višem sudu me je primila [REDIGOVANO], predsednica Odeljenja za ratne zločine i organizovani kriminal (dalje u tekstu: predsednica, odnosno Odeljenje). Predsednica je potvrdila da će se postupci u prosleđenom predmetu *Šešelj i drugi* pokrenuti pred Višim sudom samo nakon podnošenja optužnice. Do danas, Tužilaštvo Srbije nije podnelo optužnicu. Odeljenje nije primilo nikakve informacije od Ministarstva pravde ili od Tužilaštva Srbije u vezi s predmetom *Šešelj i drugi*.
20. Na Višem sudu sam se takođe sastala s [REDIGOVANO] iz Službe za pomoć i podršku oštećenima i svedocima Višeg suda (dalje u tekstu: Služba), koja mi je dala pregled uloge Službe, od uspostavljanja kontakta sa žrtvama i svedocima pre njihovog svedočenja i objašnjavanja proceduralnih pitanja do ocenjivanja individualnih potreba svedoka i žrtava i pružanja odgovarajuće podrške. Služba ne pruža zaštitu svedocima ali obaveštava sudije ako je takva zaštita potrebna i ako je neophodna intervencija policije. Uloga Službe efektivno prestaje kada svedoci napuste prostorije Višeg suda. Ipak, ukoliko im je

potrebna dodatna podrška, Služba će kontaktirati svedoke nakon njihovog svedočenja i uputiti ih na odgovarajuće organizacije.

21. Nakon sastanaka, imala sam priliku da obiđem dve moderno opremljene sudnice (od četiri koje su na raspolaganju) i s njima povezane prostorije, uključujući prevodilačke kabine, prostorije za zaštićene svedoke i centar za medije.¹³

IV. ZAKLJUČAK

22. Na osnovu informacija prikupljenih tokom ovog izveštajnog perioda, predmet *Šešelj i drugi* je još uvek u ranoj fazi u Srbiji. U sledećem izveštajnom periodu, nameravam da razjasnim s Ministarstvom pravde i Tužilaštvom Srbije tačan status razmatranja koje je u toku u vezi s članom 7 Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.
23. Stojim na raspolaganju da pružim sve dodatne informacije po uputstvima predsednice.

Dostavljeno s poštovanjem,

/potpis/

Dagmara Albrecht
posmatrač

Dana 20. novembra 2025,
u Hagu,
Holandija.

¹³ V. Prvi izveštaj posmatrača, par. 15.